

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Aktualizace Politiky architektury a stavební kultury ČR

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

První setkání neformální pracovní skupiny, 29. 6. 2021

Program jednání

1. Informace o pracovní skupině
2. Informace o PASK, procesu její aktualizace a podkladech
3. Diskuse k aktualizaci
  - Způsoby implementace
  - Struktura aktualizovaného dokumentu
  - Navrhované úpravy témat
4. Info o mezinárodní konferenci v rámci CZ PRES 2022
  - Hlavní téma konference
5. Další postup

Kontakty

MMR, odbor územního plánování

- Ing. Roman Vodný, Ph.D.
- Ing. arch. Josef Morkus, Ph.D.
- Ing. arch. Hana Máchová, MBA

Roman.Vodny@mmr.cz

Josef.Morkus@mmr.cz

Hana.Machova@mmr.cz

Ústav územního rozvoje

- Ing. arch. Hana Šimková, Ph.D.
- Ing. Jakub Kotrla
- pask@mmr.cz

simkova@uur.cz

kotrla@uur.cz

Neformální pracovní skupina

- Při příležitosti přípravy aktualizace PASK
- Svolává MMR-OÚP, garant PASK
- Osloveni všichni účastníci meziresortního připomínkového řízení
- Účast dobrovolná, neplacená
- Nenahrazuje formální projednání
- Zárodek budoucí platformy pro aktualizaci a podporu implementace PASK a Davoské deklarace
- Setkání nepravidelně, několikrát ročně

Politika architektury a stavební kultury ČR

- Strategický dokument s celostátní působností schvalovaný vládou.
- Má přinést zlepšení kvality života lidí zvyšováním kvality prostředí, ve kterém žijí. Cílem je podpora rozvoje architektury a stavební kultury jako principu zvyšování kvality prostředí vytvářeného výstavbou.
- Stanovuje vizi a základní cíle. Pro dosažení cílů navrhuje opatření, včetně určení zodpovědných a spolupracujících institucí a termínů.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Politika architektury a stavební kultury ČR

Schválena Usnesením vlády ČR ze dne 14. ledna 2015 č. 22

Uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů

- zohledňovat Politiku při zpracovávání koncepčních dokumentů v působnosti jimi řízených ministerstev a úřadů a plnit úkoly v ní obsažené,
- zpracovat a vládě předložit zprávu o vyhodnocení plnění včetně případného návrhu její aktualizace.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vyhodnocení plnění k roku 2017 a 2020

**Politika architektury
a stavební kultury
České republiky**
Zpráva o plnění k prosinci 2017

Rozvoj ve všech oblastech www.mmr.cz

**Politika architektury
a stavební kultury
České republiky**
Vyhodnocení plnění k roku 2020

Rozvoj ve všech oblastech www.mmr.cz

**Architecture and Building
Culture Policy of the
Czech Republic**
Implementation Evaluation to 2020

Development in all areas www.mmr.cz

Usnesení vlády č. 287 z 15. 3. 2021

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 15. března 2021 č. 287

ke Zprávě o vyhodnocení plnění Politiky architektury a stavební kultury
České republiky

Vláda

- I. **bere na vědomí** Politiku architektury a stavební kultury České republiky - Vyhodnocení plnění k roku 2020, obsaženou v části III materiálu čj. 235/21;
- II. **ukládá** ministryni pro místní rozvoj
  1. zajistit zpracování aktualizace Politiky architektury a stavební kultury České republiky do konce roku 2022, zohlednit při tom Politiku architektury a stavební kultury České republiky - Náměty k aktualizaci, obsaženou v části IV materiálu čj. 235/21,
  2. zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,
  3. zajistit zveřejnění dokumentů uvedených v bodě I a II/1 tohoto usnesení způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Provede:

ministryně pro místní rozvoj

Vyhodnocení plnění k roku 2020

- Distribuce a medializace
- Konference
- Politiky architektury v zahraničí (ECAP, setkání ředitelů evropských politik architektury, OMC, Nový evropský Bauhaus, Urban Maestro, Davoský proces)
- Naplňování opatření
- Závěr: je potřebná aktualizace
- Seznam obrázků

Náměty k aktualizaci

- Podklad pro diskuse nad aktualizací
- Nastínění směrů, kterými by se aktualizace témat, cílů i opatření mohla ubírat.
- Nejde o vyčerpávající přehled všech témat, která by měla být při aktualizaci prověřena.
- Neřeší, jakým způsobem budou úpravy provedeny.

Analýza zahraničních politik a doporučení

- Objednávky na ČKA, ČKAIT a AUÚP zveřejněno na stránkách [MMR](#) i [ÚÚR](#)

Francie
Stratégie nationale pour l'Architecture
(Národní strategie pro architekturu)

Základní charakteristika materiálu
Jedná se o poměrně stručný text představující strategický nástroj Ministerstva kultury a komunikace a obrahující šest základních okruhů řešených témat. Předpokládá navazující kroky v oblasti legislativní (zejména Zákon o svobodě tvorby, architektura a kulturní dědictví), který byl schválen v roce 2016), nelegislativní (jak na úrovni vlády tak jen Ministerstva kultury a komunikace – tato opatření by měla mít bezprostřední účinek) a dále střednědobá opatření v gesci pracovních skupin.

Zpracovatel materiálu
Ministerstvo kultury a komunikace

Podklad pro zpracování
Tři pracovní skupiny složené z architektů, zástupců občanské společnosti, politiků, vědců a developerů zpracovávaly od podzimu roku 2015 zprávy zaměřené na tři oblasti (propagace, inovace, rozvoj).

Forma vydání
Dokument Ministerstva kultury a komunikace

Datum vydání
20. 10. 2015, platnost není omezena

Informace o aktualizaci
Nebylo dosud aktualizováno.

Základní řešená témata
6 hlavních bodů, rozepsaných do dílčích cílů

1. Zvyšovat povědomí a rozvíjet znalosti o architektuře ze strany široké veřejnosti a všech zájmových stran ve veřejném a soukromém sektoru ve stavebnictví:
✓ organizovat každoročně nějakou národní událost oslavující architekturu
✓ založit národní den architektury

**Podklad pro aktualizaci Politiky architektury a
stavební kultury České republiky
(„PASK“)**

AUÚP ČR, listopad 2018

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků
činných ve výstavbě

**POLITIKA ARCHITECTURY A STAVEBNÍ KULTURY
ČESKÉ REPUBLIKY**

DOPORUČENÍ ČKAIT K AKTUALIZACI PASK
A KOMENTÁŘ KE ZPRÁVĚ O PLNĚNÍ K PROSINCI 2017

Praha, 29. 11. 2018

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Souhrn podkladů

 MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

**Politika architektury
a stavební kultury
České republiky**
Analýza zahraničních materiálů a doporučení

Rozvoj ve všech oblastech www.mmr.cz

 MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

**Politika architektury
a stavební kultury
České republiky**
Analýza doporučení profesních organizací
k aktualizaci dokumentu

Rozvoj ve všech oblastech www.mmr.cz

 MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

**Politika architektury
a stavební kultury
České republiky**
Výsledky souhrnné analýzy výstupů
k aktualizaci dokumentu

Rozvoj ve všech oblastech www.mmr.cz

Souhrn podkladů

- Sumarizace a zpřehlednění všech dosavadních výstupů
- Podklad pro debatu nad jednotlivými tématy, cíli a opatřeními.
- Rozdělení námětů dle předpokládané využitelnosti
- Zvýraznění námětů z materiálu „Náměty k aktualizaci“

2.3.1.2 Cíl 1.2 – Stanovit, chránit a rozvíjet dlouhodobou urbanistickou koncepci sídel zahrnující mj. jejich funkční, plošné i prostorové uspořádání

- Ukončit a odstranit **opatření 1.2.3** „Připravit a zveřejnit názorovou motivační pomůcku o urbanistických zásadách, která na příkladech představí vyjádření základních principů urbanistické kompozice v územní plánovací dokumentaci“. Je ale nezbytné sledovat a zjistit zpětnou vazbu z jeho použití (Mělo pozitivní efekt? Jaký?).
- **Opatření 1.2.1** „V jednotlivých sídlech, zejména pak ve městech, stanovit v územní plánovací dokumentaci dlouhodobě platnou urbanistickou koncepci vycházející mimo jiné z role sídla v sídelní struktuře, z respektování hodnot okolní krajiny, urbanistických hodnot a charakteru prostředí, pestrosti a rozmanitosti prostředí, ze sledování bezpečnosti a zdraví obyvatel a ekonomické prosperity“ je průběžný požadavek. Sledovat a zajistit zpětnou vazbu.
- **Opatření 1.2.2** „Při podnětech a návrzích na změnu územního plánu posuzovat ovlivnění stanovené urbanistické koncepce“ je průběžný požadavek.

2.3.1.3 Cíl 1.3 – Minimalizovat nepřiměřené a nevhodné rozrůstání sídel do okolní krajiny. Zajistit důsledné využívání zastavěného území prostřednictvím cílené revitalizace opuštěných a zanedbaných zastavěných ploch, ale i jednotlivých nevyužívaných staveb

- Doplnit **NOVÉ opatření** „Podpořit projekty dočasného využití nevyužívaných ploch a budov. Zejména pomocí poradenství a sdílení dobré praxe“.
- **Opatření 1.3.1** „Při návrhu územních plánů využít především rezervy v rámci zastavěného území (zejména přestavbové plochy¹⁶) a omezit rozrůstání sídel do krajiny a zábery zemědělské půdy, obzvláště v nejvyšších třídách ochrany zemědělského půdního fondu. Toto opatření uplatňovat s přihlédnutím k lokálním specifickým a aplikovat ho jak pro využití obytné, tak průmyslové a logistické“ je průběžný požadavek. Sledovat a zajistit zpětnou vazbu. Je vhodné zařadit zprávu z něj do pravidelných zpráv o stavu architektury a stavební kultury v ČR.
- Doplnit **opatření 1.3.2** „Prověřit možnosti podpory revitalizace opuštěných a zanedbaných zastavěných ploch (po ukončení průmyslové a zemědělské výroby a těžbě surovin, opuštěných vojenských areálů apod.) s cílem motivovat investory k jejich obnově a využití. Zvážit možnost zavedení daňových úlev pro tyto plochy“ o větu „Do geografických dat zahrnout i databázi nevyužitých ploch a budov“.
- Doplnit **NOVÉ opatření** „Podpořit adaptace stávajících zastavěných území. Zejména pomocí územní plánovací dokumentace, poradenství a sdílení dobré praxe“.
- Doplnit **NOVÉ opatření** „Připravit rozbor k možnosti použití tzv. pozemkových certifikátů¹⁷ v ČR“.

2.3.1.4 Cíl 1.4 – V sídlech zajistit přiměřenou dostupnost veřejné infrastruktury

- Doplnit **opatření 1.4.3** „V územní plánovací dokumentaci prosazovat polyfunkční využití městských center. Koordinovat rozvoj obslužných center nadmístního významu z úrovně kraje“ o větu „Podporovat kvalitní městská centra a bránit výstavbě nákupních zón“.
- Doplnit **opatření 1.4.1** „Vytvořit standardy dostupnosti a kapacity zařízení občanského vybavení (zejména pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, tělovýchovu a sport, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva). Zohlednit při tom demografické změny ve společnosti. Využít již existující dokumenty a podklady, např. Soňář Strategie veřejných služeb. Koordinovat standardy se Strategií regionálního rozvoje“.

¹⁶ Přestavbové plochy vymezují plochy vhodné k přestavění a zastavění v současně zastavěném území obce. Jde o souvislý celek funkčních ploch podléhající případným společným resp. specifickým podmínkám rozvoje.

¹⁷ Oboe pozemkové certifikáty dostanou dle své charakteristiky, rozvoj nad jejich rámec musí řešit nákupem certifikátů od nerozvíjejících se obcí.

Aktualizace PASK

- PASK by měla být ukotvena v novém stavebním zákoně.
- Budeme vycházet ze stávajících témat a cílů, budeme je aktualizovat, doplňovat a redukovat.
- Budeme držet strukturu vize – cíle – opatření.
- Chceme úpravy konkrétní, nikoliv obecné, a opatření, za které se někdo postaví a budou kontrolovatelné. K cílům musí být opatření.
- Na tomto jednání budeme řešit úpravy témat, nebudeme se systematicky zabývat úpravou cílů a opatření (ale připouštíme, že mohou být namátkově řešeny).

Náměty k aktualizaci - implementace

1. Ustanovit pracovní skupinu či platformu + delegovat konkrétní osoby.
2. Zajistit trvalé koordinační a řídicí pracoviště PASK.
3. Více zapojit nadace a spolky.
4. Zapojit organizace, které zatím nekooperují (CzechTourism, CzechInvest).
5. Přenést část povinností při implementaci na kraje a obce (pracovní skupiny + krajské/městské architekty).
6. Využít procesu přípravy PASK pro její vlastní propagaci.

Náměty k aktualizaci - uspořádání materiálu

1. Charakter materiálu: strategie vs. čitelné pro veřejnost.
Návrh: vládní strategie + verze pro veřejnost, leták
2. Snažit se o rozpočet k jednotlivým opatřením?
Návrh: spíše ne, a ne jen k některým.
3. Jinak strukturovat text – evropský kontext, současný stav, pojmy, právní předpisy, relevantní dokumenty?
Vazba na metodiku přípravy veřejných strategií.
4. Implementační část (opatření) řadit přímo k příslušným cílům? Návrh: ano.
5. Vypsát grafickou soutěž? Návrh: Bohatší grafiku, ale držet Manuál jednotného vizuálního stylu MMR.

Náměty k aktualizaci - konkrétní úpravy 1/2

Téma 1 – uspořádání krajiny a sídel

- Podpora dočasného využití

Téma 2 – Veřejná prostranství

- Centra obcí, vhodnost prostředí pro děti, výtvarné intervence, regulace reklamy

Téma 3 – Začlenění staveb do prostředí / Kvalita staveb

- Ochrana architektonického dědictví 2. pol. 20. stol., kvalita infrastrukturních staveb, vazba na dotace, regionální charakter

Téma 4 – Zadávání zakázek

- Kvalita jako rozhodující kritérium, malé zakázky, soutěžní dialog

Téma 5 - Projektování, realizace, životnost a udržitelnost

- Dopady změn klimatu, energetická úspornost, zdravotní aspekty

Náměty k aktualizaci - konkrétní úpravy 2/2

Téma 6 – Vzdělávání

- Koordinace organizací, metodická podpora

Téma 7 – Osvěta a média

- Role příkladů, propagace v zahraničí, architektura jako turistický cíl

Téma 8 – Výzkum a vývoj

- Zvýšení institucionální kapacity, výzkum tradičních materiálů

Nové téma – Implementace v regionech a obcích

- Místní a regionální PASK, státní a krajský architekt, městský architekt a inženýr, regionální centra architektury, politické téma

Nová témata k diskusi

- Bydlení, legislativa, ekonomický přínos architektury

Konference k politikám architektury a stavební kultury v rámci CZ PRES 2022

- **10. - 12. října 2022 v Praze**
- 10.10. odpoledne pracovní jednání uzavřené skupiny 30 - 40 „ředitelů politik architektury“ (zástupci státní správy).
- 11.10. celodenní (předpoklad 9:30 – 17:30) mezinárodní konference pro 200 osob, určená pro odbornou veřejnost + večerní projížďka na lodi.
Anglicky s tlumočením do češtiny, streamováno.
- 12.10 volitelná exkurse mimo Prahu pro cca 50 osob / volitelná dopolední exkurse po příkladech zajímavé architektury v Praze.

Předpokládaný program konference

- Doporučení rady EU na základě OMC Group
- Davoský proces
- New European Bauhaus
- Novinky v ACE
- Keynote speaker – významný architekt
- Prezentace místa, kde se konference koná
- Prezentace z architektonických přehlídek
- Prezentace aktualizované PASK ČR
- Hlavní téma
- Zástupce předchozího a následujícího předsednictví

Hlavní téma konference

- Davoský proces
- Export architektury a rozvojová pomoc (Czech Aid)
- Vzdělávání (zejména dětí)
- Soutěže a ocenění
- Veřejná prostranství (jen příklady ze soutěží?)
- Bydlení (konkrétní segment)
- ???

- Paralelní akce pro děti?

Další postup

- Zveřejníme prezentaci a závěry dnešního jednání na webu MMR a ÚÚR (pokud účastníci souhlasí)
- Další setkání na podzim 2021
  - První koncept aktualizované PASK
  - Aktuální informace ke konferenci
  - ???
- Případné podněty e-mailem na pask@mmr.cz